Wafugaji washauriwa kupeleka watoto shule

Na Doreen Aloyce, Dodoma

MKUU wa Mkoa wa Dodoma, Anthony Mtaka amewataka wafugaji kuwapeleka watoto wao shule na kuacha utaratibu wa kuwafanya kuwa ndiyo wachungaji wa mifugo.

Pia alisema mfugaji kuwa na mifugo mingi ni utajiri, hivyo wanatakiwa kufuga kwa tija ili iweze kuwanufaisha ikiwa ni pamoja na kuwapeleka shule.

Alitoa kauli hiyo Jijini Dodoma jana alipokutana na wafugaji kutoka wilaya saba za mkoa huo kwenye kikao cha kukaribishana na kufahamiana mkutano uliofanyika katika Ukumbi wa Jiji Dodoma.

Alisema mfugaji mwenye maendeleo ni yule aliyepeleka watoto shule kusoma na sivyo ilivyo sasa, mfugaji anaishi maisha ya kimaskini wakati anaposimama mfugaji ni tajiri mkubwa.

"Ni aibu kuona mfugaji ana ng'ombe zaidi ya 1,000, lakini maisha anayoishi ng'ombe ni sawa kabisa na maisha anayoishi mfugaji sasa hii ni aibu, nataka tutoke katika ufaugaji huu ili kila mfugaji maisha yake yabadilike.

"Itakuwa haina maana kuona mfugaji, anamsururu wa mifugo lakini bado ni maskini wa kutupwa, naomba mtambue kwamba mfugaji wa leo ni yule mwenye maendeleo, mwenye nyumba ya kisasa na watoto wake wote wenye umri wa kwenda shule wamekwenda shule," alisema Mtaka.

Pia aliwataka wafugaji hao, kuacha kufuga kizamani na badala yake kuanza kufuga kisasa ili waende sambamba na ujio wa makao makuu kwani mauzo yao hayatakuwa tena minadani.

Alisema baada ya kumalizika kwa Standaji Geji kutakuwa na viwanda vya kutosha hivyo wafugaji wataweza kuuza, maziwa, nyama na hata ngozi ndani ya Dodoma na nje ya Dodoma.

"Kumbukeni nyinyi ni wafugaji wa makao makuu ya nchi, nitashangaa sana endapo nitaona wafugaji kutoka mikoa mingine wanakuja kuchangamkia fursa ya soko katika Mkoa wetu wa Dodoma.

"Sasa niwaombe, tuachane na ufugaji wa kizamani, ufungaji wa kuwa na msururu wa n'gombe na ule wa kuhamahama hauna tija kwenu kwani hata mashamba yaliopo wazi, yatakwisha kwa sababu maeneo hayo mnayotegemea tunakwenda kuuza viwanja kwa wananchi wenye uhitaji wa maeneo," alisema.

ALiongeza kuwa; "Nitawakutanisha na wataalamu kutoka Wizara ya Mifugo ili wawafundishe mbinu bora za ufugaji wa mifugo michache ila wenye faidi nyingi," alisema.

Awali wakitoa kero zao mbele ya Mkuu huyo wa Mkoa, wafugaji hao walisema changamoto yao kubwa wanayokabiliana nayo ni majosho na kutokuwepo kwa sehemu ya malisho ya mifugo yao.

Akizungumza kwa niaba ya wafugaji wenzake, Sadik Hassan kutoka Wilaya ya Kondoa, alisema kero yao kubwa ni sehemu ya malisho kwani karibu vijiji 18 wafugaji hawana sehemu ya kulishia mifugo yao hali inayosababisha migogoro ya ardhi kati yao na wakulima.

"Katika Wilaya yetu ya Kondoa, sisi wafugaji na wakulima tumeathiriwa kwa kiasi kikubwa kutokana na kutokuwa na mawasiliono mazuri na viongozi wetu, kikubwa tunaomba maeneo ya malisho ya mifugo yetu," alisema.

Awali akisoma risala katika mkutano huo Mwenyekiti wa Chama cha Wafugaji Mkoa wa Dodoma, Reginaldo Lubeleje alimuomba Mkuu huyo wa Mkoa kuwatatulia migogoro iliyopo kati ya wahifadhi, wakulima na wafugaji hali iliyosababisha kukosa maeneo ya malisho.

Majira Uk.17, Tarehe 09/06/2021

Scanned with CamScanner

... Dar es Salaam, jana. (Picha na Jumanne Gude). ... maalumu ya uhandishi wa habari katika

Wafugaji Moro walilia elimu matumizi sahihi ya viuatilifu

NA WARIOBA IGOMBE, *Morogoro*

KUKOSEKANA kwa elimu ya matumizi sahihi ya viuatilifu katika mimea na wanyama, kumetajwa kuwa tatizo kubwa linalosababisha jamii ya wafugaji kula sumu bila kujua.

Hayo yalisemwa jana na wafugaji wakati wa jukwaa lililowakutanisha wafugaji, wakulima na viongozi wa serikali na kudai kuwa kitendo cha kutokuwa na elimu sahihi ya matumizi ya viuatilifu kutaleta athari kubwa nchini.

Adam Mwarabu ambaye ni miongoni mwa wafugaji hao, alisema baadhi ya wafugaji wamekuwa wakichoma mifugo yao sindano na ikitokea ng'ombe huyo anakufa humchinja na kula nyama yake bila kujali madhara ya dawa.

"Wengi hatuna uelewa wowote wa suala zima la matumizi ya viuatilifu vya mifugo, mimea na mazao jambo ambalo ni hatari kubwa kwa afya ya mlaji kwa ujumla hivyo tunaiomba serikali itusaidie ili tuepuka athari," alisema.

Alisema kitendo cha kula nyama ya ng'ombe aliyekufa huku akiwa anapatiwa matibabu ni sawa na kunywa sumu, jambo ambalo ni hatari kwa kuwa dawa hiyo kwa mwili wa binadamu ni sumu na madhara yake ni makubwa na kusababisha kifo.

Ole Mwarabu ambaye ni Mkurugenzi wa Shirika lisilo la kiserikali linalowasaidia wafugaji na wakulima wadogo hapa nchini (PAICODEO) alisema kwa upande wa mazao wapo wakulima wanaonyunyizia dawa shambani bila kuwa na tahadhari.

"Utakuta mkulima ananyunyuzia viuatilifu vya kuzuia wadudu na magonjwa katika mimea shambani bila kuwa na vifaa maalumu mdomoni, puani na machoni kitendo hiki ni hatari kwani ile sumu humuathiri mkulima," alisema.

Mkulima wa kijiji cha Mvuha, Wilaya ya Morogoro, Ramadhani Mng'ongo, alikiri kutojua athari za matumizi ya viuatilifu shambani, hivyo aliiomba serikali na wadau wengine kwa ujumla kutoa ushirikiano ili wakulima wapate uelewa huo.

Alisema bila jitihada kufanyika watu wengi kuanzia mkulima hadi mlaji wanaweza kuwa hatarini kupata magonjwa yasiyoambukizwa kutokana na uelewa mdogo wa matumizi sahihi ya viuatilifu uliopo katika jamii.

Kutokana na hali hiyo, Mkuu wa Wilaya ya Morogoro, Bakari Msulwa, aliwaagiza maofika kilimo na mifugo kutoa elimu kwa wananchi ili kuepuka madhara yasiyo ya lazima huku akiahidi kulifuatilia suala hilo kila wakati kwa kuwa ni la muhimu.

Jitihada

ELIMU

Elimu ya matumizi sahihi ya viuatilifu katika mimea na wanyama inapaswa kutolewa kwa jamii ya wafugaji kuepuka vifo

Uhuru Uk.18, Tarehe 09/06/2021

Scanned with CamScanner

Ole Gabriel: Sasa tumeanza mwendo wa mashirikiano

Na Mwandishi Wetu

KATIBU Mkuu Sekta ya Mifugo, Profesa Elisante Ole Gabriel amesema kwa sasa wameanza kwenda kwa mwendo wa mashirikiano baina ya Wizara ya Mifugo na Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo Zanzibar katika kuhakikisha sekta hizo zinaendelea kupiga hatua kwenye kuhakikisha wafugaji wananufaika na mashirikiano waliojiwekea.

Pia amesema kupitia sekta hizo mbili kwa upande wa Tanzania Bara na Zanzibar, wamekubaliana kuhakikisha wanaendeleza mashirikiano katika sekta hiyo kwa hali na mali, huku akihaidi kuwa hawatakuwa tayari kukwamisha mashirikiano hayo na watu waliopo katika sekta zao.

Ole Gabriel aliitoa kauli hiyo hivi karibuni wakati wa maazimio ya kikao kati ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi na Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo, ambapo alisema wamekubaliana kukutana kila robo ya mwaka katika kujadili mambo mbalimbali yanayoikabili sekta hiyo ya mifugo, huku wakitumia changamoto zitokanazo na sekta hiyo kuwa fursa.

Alisema kutokana na unyeti wa sekta hizo mbili ambazo ni moja ya sekta za uzalishaji na zinachangia kwa kiwango kikubwa katika uchumi na kiwango cha chakula, hivyo wapo tayari kuhakikisha wanaimarisha mashirikiano hayo.

Katibu huyo alisema, wamekubaliana mambo mengine ikiwemo kuimarisha udhibiti wa uingizaji wa bidhaa kutoka nje ya nchi, hususan nyama na maziwa ili kuimarisha sekta ya mifugo nchini.

"Tumekutana kwa lengo kubwa ambalo ni kuhakikisha tunatekeleza maelekezo ya Rais, Samia Suluhu Hassan ambaye ameelekeza kwamba hata kama sekta ikiwa si ya Muungano lakini inatumikia Jamuhuri ya Muungano, lazima iendeleze mashirikiano na hayo ndiyo tunatekeleza," alisema.

Alisema wamejadiliana kutatua changamoto za wafanyabiashara ikiwemo kuondoa vikwazo vya upatikanaji wa vibali vya mazao ya mifugo, ambavyo vinatolewa Tanzania Bara vitakubalika Zanzibar huku vionavyotolewa Zanzibar vikubalike bara.

Naye Katibu Mkuu Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji na Maliasili Zanzbar, Maryam Juma Saadala alipongeza juhudi za serikali katika kukuza sekta ya mifugo nchini kwani sekta hiyo ina mchango mkubwa katika kukuza uchumi.

Maryam alisema maazimio hayo yafanyike kwa wakati kama walivyokubaliana na kukuza sekta hiyo kwa maendeleo ya nchi.

"Tutakuwa na mpango kazi wa pamoja katika kuimarisha ushirikiano na kutekeleza kwa vitendo," alisema.

Majira Uk. 16, Tarehe 09/06/2021

Scanned with CamScanner

Jinsi ya kumlisha n'gombe anayekamuliwa ili kupata maziwa mengi

NA MWANDISHI WETU

WAFUGAJI walio wengi wanapenda kupata maziwa mengi, lakini hawazingatii kanuni na malisho kamili kwa ajili ya ng'ombe wao.

Ni muhimu kuzingatia kanuni. Ng'ombe wa maziwa wanahitaji virutubisho zaidi ili kuweza kuzalisha maziwa kwa wingi, hasa katika kipindi cha miezi 3-4 ya mwanzo baada ya kuzaa. Huu ni wakati ambao uzalishaji wa maziwa unakuwa juu.

Malisho ya ng'ombe wa maziwa ni lazima yawe na uwiano sahihi wa viungo. Mifugo inahitaji chakula kitakachowapa nguvu, protini, madini, na vitamin ili kujenga miili yao, kuzalisha maziwa, na kuzaliana. Kulisha ng'ombe wa maziwa kwa kutumia aina yoyote ya malisho haitoshi kukuhakikishia ng'ombe anakuwa na afya nzuri na kutoa maziwa ya kutosha.

Kama ilivyo kwa mifugo mingine kama kuku na hata binadamu, ng'ombe anahitaji mlo kamili. Vyakula vinavyohitajika kwa ng'ombe wa maziwa Malisho ya kijani Huu ni mlo mkuu kwa ng'ombe wa maziwa. Mlo huu ni muhimu na wenye virutubisho.

Malisho bora ya kijani ni yale yanayoweza kumpatia ng'ombe wa maziwa virutubisho muhimu vinavyohitajika. Malisho ya kijani yanatakiwa yawe ya kijani kibichi na machanga. Hii ina maana kuwa, majani ya malisho ni lazima yakatwe na kuhifadhiwa yakiwa bado machanga na kabla ya kuchanua. Hii ina maana kuwa mimea ambayo imepoteza rangi yake halisi ya kijani, inaweza tu kuwasaidia mifugo kuishi lakini haina virutubisho muhimu vya kuwapa mifugo nguvu, madini, protini na haiwezi kusaidia katika uzalishaji wa maziwa.

> **Malisho ya ng'ombe wa maziwa ni lazima yawe na uwiano sahihi wa viungo. Mifugo inahitaji chakula kitakachowapa nguvu, protini, madini, na vitamin ili kujenga miili yao, kuzalisha maziwa, na kuzaliana.**

Malisho yenye viwango vya chini vya virutubisho yanatakiwa yaongezewe kwa chakula cha ziada chenye kirutubisho vya kutosha kitakachoziba pengo la virutubisho vilivyokosekana. Vyakula vya kutia nguvu Kwa kawaida aina zote za majani ni chanzo kizuri cha vyakula vya kutia nguvu kwa mifugo, endapo yatalishwa yakiwa bado machanga. Mfano wa majani maarufu kwa malisho

ni matete, ukoka, majani ya tembo, seteria na guatemala.

Majani ya mahindi au mtama ni chakula kizuri sana kwa kuwapa nguvu mifugo. Vyakula vingine vinaweza kutokana na aina zote za nafaka, punje za ngano, au molasesi. Vyakula hivi vya kutia nguvu vinatakiwa vilishwe kwa kiasi kidogo.

Vyakula vya Protini Mimea michanga ina kiasi kikubwa cha protini kuliko mimea iliyokomaa. Mahindi machanga pamoja na majani ya viazi vitamu ni mahususi kwa protini. Mikunde ina protini nyingi zaidi kuliko nyasi. Mfano, mabaki ya majani ya maharagwe, njegere, desmodium na lusina. Majani yanayotokana na mimea kama lusina, calliandra au sesbania ina kiwango kikubwa cha protini pia. Aina nyingine ya vyakula vyenye protini ni mashudu ya pamba, mashudu ya alizeti na soya.

Tahadhari: Ng'ombe wa maziwa wasilishwe kwa kutumia aina zote za jamii ya mikunde kwa zaidi ya asilimia 30 ya uwiano wa mchanganyiko wa malisho ili kuepuka matatizo ya kiafya. Madini Ng'ombe wa maziwa wanahitaji madini ya ziada.

Madini ni lazima yapatikane muda wote, mfano kama jiwe la chumvi au chumvi ya unga ya kuweka kwenye (chakula) pumba. Wanyama wanaokuwa, wenye mimba, na ng'ombe anaenyonyesha wanahitaji kiasi kikubwa cha madini, mfano calcium na phosphorous kwa kuwa madini mengi yanatoka kwenye maziwa. Madini yanaweza kupatikana katika mimea ya jamii ya mikunde na mingineyo isipokuwa nyasi. Mimea hii inatoa kiasi kikubwa cha calcium na madini mengineyo.

Katibu wa Itikadi na Uenezi Shaka Hamdu Shaka

CCM ilivyochambua bajeti ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi

>> Yaielekeza serikali kuimarisha uvuvi wa kisasa

NA HASSAN MALVELYI, DUT

WAKATI bunge la bajeti likifika katikati mawaziri wa wizara mbalimbali wamewasilisha bajeti zao ambapo wabunge wamepata fursa ya kuzichangia kwa lengo la kuzifanyia maboresho.

Wiki iliyopita Waziri wa Mifugo na Uvuvi Masimba Ndaki amewasilishwa bajeti ya Wizara ya Kilimo ambapo pamoja na mambo mengine imelenga kuimarisha sekta hiyo.

Kutokana na bajeti hiyo Chama Cha Mapinduzi(CCM) kimeipongeza Wizara ya Kilimo kwakufanya maboresho na utekelezaji mzuri wa maelekezo Katibu Mkuu wa chama hicho Daniel Chongolo aliyo yatoa Mei 20 mwaka huu jijini Dodoma.

Maelezo hayo yalitolewa wakati akizungumza na waandishi wa habari ambapo alitoa maelekezo kwa Wizara ya Kilimo, Wizara ya ardhi, Wizara ya Nishati ambao aliwataka wakazingatie Ilani ya uchaguzi ya CCM ya mwaka 2020-2025.

Katibu wa Itikadi na Uenezi Shaka Hamdu Shaka amesema kuwa wakati wa kuwasilisha bajeti ya Serikali na mpango wa Taifa wa maendeleo wa miaka mitano kwa mwaka wa fedha 2021- 2022 CCM kimetoa maelekezo na msisitizo kwa serikali katika wizara ya mifugo na uvuvi ili kuleta mabadiliko makubwa na ya kisayansi katika Ufugaji.

Amesema CCM kupitia Ilani ya Uchaguzi inaielekeza serikali kuhakikisha shughuli za ufugaji nchini zinakuwa za kisasa na kibiashara, zenye kuzingatia kinga, tiba na utafiti wa mifugo ili kuzalisha ajira nyingi zaidi hasa kwa vijana na kuimarisha mchango wa sekta katika pato la Taifa na kuleta ustawi wa wananchi.

Amesema miongoni mwa maelekezo yaliyotolewa na chama ni pamoja na kuimiza shughuli za ugani na utafiti ambapo chama kimeelekeza serikali katika bajeti hii, kuhakikisha kunakuwepo na maafisa ugani angalau kila kata na kijiji na kuwezeshwa usafiri wa magari au pikipiki zitakazowezesha kuwafikia wafugaji kirahisi zaidi na kuongeza tija zaidi.

"Chama kimeelekeza serikali uanziashwaji wa mashamba darasa ya mifugo katika halmashauri mbalimbali nchini ili wafugaji wajifunze ufugaji wa kisasa na kibiashara kwa vitendo. Aidha ili kwenda sambamba na maendeleo ya sayansi na teknolojia Serikali inaelekezwa kuandaa mfumo wa kielektroniki kwa ajili ya uratibu wa utoaji wa huduma za ugani nchini,"amesema Shaka.

Amesema chama kimeelekeza serikali kuviwezesha vituo vyote vya utafiti nchini kama vile Taasisi ya utafiti wa mifugo (TALIRI) na Wakala wa Maabara ya Vetenari (TVLA) ili kufanya kazi zao za utafiti na kuhakikisha tafiti hizo zinafanywa kwa kufuata ajenda ya kitaifa ya utafiti wa mifugo na kanuni zake. Pia kuhakikisha tafiti hizo zinawanufaisha wafugaji, wadau wa mifugo na Taifa kwa ujumla.

Akizungumzia upande wa uzalishaji wa mifugo na masoko alisema ili kuwa na maziwa na nyama bora ya kutosha, kukidhi soko la ndani na nje, ufugaji wa kisasa na wakibiashara ni muhimu.

"Chama kimeelekeza Serikali katika bajeti hii, Kuimarisha vituo vyote vya uhimilishaji nchini kufikia angalau ng'ombe Milioni moja 1,000,000,aidha chama kinaielekeza serikali kuhakikisha inawajengea uwezo wahimilishaji katika Halmashauri zote nchini ili kuwarahisishia wafugaji kupata huduma hii kwa urahisi,"amesema Shaka.

Amesema sambamba na uhimilishaji, Chama kinaielekeza Serikali kununua mitamba bora angalau 500 kwa ajili ya mashamba ya kuzalisha mifugo ya serikali ili kuboresha uzalishaji wa mitamba katika mashamba hayo.

Amesema pia chama kimeelekeza Serikali, katika mwaka huu wa fedha, itoe mitamba angalau 2000 kutoka kwenye mashamba ya serikali kwenda kwa wafugaji kwa bei ya ruzuku bila upendeleo. Hatua hii itasaidia kuongeza fursa ya upatikanaji wa mitamba bora kwa wafugaji wetu nchini. "Kutokana na changamoto kubwa ya upatikanaji wa vifaranga bora vya kuku nchini ambavyo vinaathiri ubora wa kuku na mayai, Chama kimeelekeza Serikali kupitia taasisi ya Mifugo ya TALIRI iendelee tafiti za uzalishaji wa kuku wa kienyeji. Hatua hii itasaidia kuondokana na utegemezi wa mbegu bora za kuku kutoka nje ya nchi na kuongeza kiwango cha uzito kwa kuku na utagaji wa mayai,"amesema Shaka.

Kwa upande wa biashara ya mifugo na mazao alisema Tanzania imebarikiwa kuwa na idadi kubwa ya mifugo Afrika ikiwemo Ng'ombe, Mbuzi, Kondoo, Kuku n.k, hivyo .

"Kutokana na uhitaji mkubwa wa kuwa na soko la ndani na nje kwa mazao yatokanayo na mifugo, Chama kimeelekeza serikali, kujenga na kukarabati minada ya mifugo ya upili kama vile Weruweru-Kilimanjaro, Bariadi-Simiyu, Kishapu-Shinyanga, Pugu-Dar es salaam, pamoja na kujenga minada ya kimkakati mipakani ikiwemo mipaka ya Namanga, Misenyi, Loliondo na Sirari. Hatua hii itasaidia kuongeza pato la taifa, kipato kwa wafugaji na kuzalisha ajira,"amesema Shaka.

Amesema chama kimepokea malalamiko kutoka kwa wadau wa biashara ya mifugo kuhusu changamoto za biashara ya mifugo nje ya nchi hivyo kuweka mazingira wezeshi ya uwekezaji na kuongeza mauzo ya mazao ya mifugo,chama kimeelekeza serikali kufanya mapitio ya ada na tozo mbalimbali kusudani tozo ya thamani ya mizigo na kuondoa tozo zisizo za lazima kwa nyama zinazouzwa nje ya nchi na ada ya ukaguzi wa mifugo. Hatua hii itachochea biashara ya uuzaji wa mazao yao ya mifugo bila usumbufu na kwa tija.

Amesema ili kuongeza ubora na thamani ya mazao ya mifugo husasani ngozi, Chama kimeelekeza serikali kuhakikisha ngozi zote zinachakatwa na kupangwa katika madaraja stahiki kabla ya kuuzwa.

Anasema kutokana na kuwepo kwa mifugo ya kutosha nchini (malighafi ya ngozi), Chama kimeelekeza Serikali, kuhakikisha inaongeza uwekezaji wa ujenzi wa viwanda vikubwa vya bidhaa za ngozi kutoka vitano vilivypo sasa, mpaka kumi (5-10) unatiliwa mkazo ili bidhaa kama vile viatu, mikanda, mikoba n.k viendelee kuzalishwa nchini, ili kukidhi soko la ndani, kuongeza ajira na kipato kwa wafugaji.

"Chama kimepokea malalamiko mengi yahusuyo sheria ya biashara ya ngozi nchini, hivyo Chama kimeelekeza Serikali kufanya mapitio ya sheria na kanuni zinazohusu biashara ya ngozi ili kuleta tija katika biashara hiyo na kupunguza malalamiko ya wafugaji na wadau wengine wa biashara hiyo.

"Kutokana na kukua kwa biashara ya nyama nchini na ili kukidhi ushindani wa soko la nje, CCM,kimeelekeza serikali kuhakikisha inaboresha na kuimarisha machinjio yote nchini yakiwemo machinjio makubwa ya Dodoma na Vingunguti-Dar es salaam na machinjio ya kati na madogo kama vile Tanganyika packers za Shinyanga na Mbeya, machinjio ya Halmashauri za Manispaa ya Iringa na Mbeya, Kigamboni, na Ruvu-Pwani, na maeneo mengineyo nchini,"anasema Shaka.

Anasema kutokana na uhitaji mkubwa wa maeneo ya kuogeshea mifugo kwa wafugaji wengi nchini, Chama Chama Mapinduzi kimeelekeza serikali kujenga na kukamilisha majosho ya Njombe DC, Kisarawe-Pwani, Musoma-Mara, Geita Tc, Igunga-Tabora, Uyui-Tabora, Simanjiro-Manyara, Uvinza-Kigoma na Mpwapwa-Dodoma

Anasema ili kuongeza mapato yatokanayo na uuzaji wa nyama ndani na nje ya nchi, Chama kimeelekeza serikali kuhakikisha Kampuni ya NARCO inaendelea kuongeza uzalishaji wa ng'ombe bora wa nyama katika ranchi za Kongwa, Ruvu n.k ili kukidhi mahitaji ya soko la ndani na nje ya nchi, na ranchi hizo ziwe mfano kwa wafugaji wa pembezoni mwa ranchi hizo.

Kuhusu malisho na maji Shaka anasema zipo changamoto za malisho na maji kwa ajili ya mifugo maeneo mbalimbali nchini, hivyo Chama kimeelekeza Serikali kushirikiana na mamlaka za Serikali za Mitaa, kutenga maeneo kwa ajili ya malisho, kuimarisha/kujenga miundombinu ya maji kama malambo na visima virefu katika maeneo yenye ukame na uhitaji mkubwa wa maji kama vile Dodoma, Singida, Manyara, Shinyanga, Tabora na Arusha.

Akizungumzia migogoro baina ya wafugaji na watumiaji wengine wa ardhi anasema

kutokana na kuwepo kwa migogoro mingi naya muda mrefu, baina ya Wafugaji na watumiaji wengine wa ardhi kama vile wakulima na hifadhi katika maeneo ya Kiteto na Simanjiro Mnyara, Kilindi Tanga, Kilosa, Mvumero na Kilombero Morogoro, Kondoa na Kongwa Dodoma, Ngorongoro Arusha na Serengeti na Tarime Mara. Hivyo Chama Cha Mapinduzi kimeelekeza Serikali kuhakikisha inapatia ufumbuzi wa kudumu migogoro kwa kuzingatia haki na maslahi ya pande zote.

Katika sekta ya uvuvi Shaka amesema sekta ya uvuvi inayo nafasi kubwa katika kuchangia pato la taifa, kukuza ajira, kukuza ustawi wa watu na utoshelevu wa mahitaji ya samaki nchini.

"Hata hivyo mchango wa sekta hii katika maeneo tajwa hapo juu bado umekuwa ni wa kusuasua. Hivyo kupitia Ilani ya Uchaguzi ya mwaka 2020-2025 fungu la 43, Chama kimeelekeza serikali katika bajeti ya mwaka 2021/2022 kufanya yafuatayo. Ikiwemo kujenga miundombinu ya uvuvi,"amesema Shaka.

Amesema CCM imelekeza Serikali kuanza mipango ya ujenzi wa Bandari ya Uvuvi katika ukanda wa Pwani, bandari hii itawezesha meli za uvuvi kutia nanga ili kufaulisha na kuuza samaki, ukamilishaji wa Bandari hii utazalishaji ajira zaidi 30 elfu na kipato kwa wananchi.

"Chama kimeelekeza serikali, kuanzisha ujenzi wa vituo vipya vya ukazaji viumbe maji katika mikoa ya mwambao wa bahari ya Hindi kama vile Tanga, Dar es salaam, Lindi na Mtwara, hatua hii itaimarisha ufugaji wa samaki, kambamiti, Kaa,chaza wa lulu, majongoo bahari na kilimo cha mwani. Pia chama kimeelekeza serikali ikarabati na kupanua vituo vya kuongeza uzalishaji wa vifaranga vya samaki katika maeneo ya, Nyengendi-Lindi, Ruhila-Ruvuma, Kingorwira-Morogoro, Mwamapuli-Tabora na Rubambagwe-Geita,"amesema Shaka.

Amesema katika elimu na mafunzo kwa wavuvi ni kwamba kutokana na changamoto ya uvuvi haramu unaoathiri uendelevu wa rasilimali ya mazao ya bahari,mariwa,mabwawa na mito na malalamiko ya wavuvi kwa serikali kutumia nguvu kupita kiasi katika kukabiliana na suala hili, ikiwemo kuwapiga wavuvi, kuharibu zana za uvuvi, kama vile vyavu, mitumbwi n.k.

Amesema chama kimeelekeza serikali kuhakikisha upatikanaji wa zana bora za uvuvi kwa wingi na kwa gharama nafuu, kutoa elimu na mafunzo ya matumizi ya zana bora za uvuvi. Hatua hii itasaidia uvuvi kuwa endelevu na wenye tija kwa vizazi vya sasa na vijavyo na kupunguza malalamiko ya wavuvi.

Shaka ametoa angalizo kuwa katika mwaka huu fedha Bajeti kwa ajili ya Ufugaji na Uvuvi, hasa katika ya Sekta ya Uvuvi imetengewa bajeti ndogo sana ya Sh Bilioni 62.55 fedha za ndani kwa ajili miradi ya maendeleo, licha ya kuwa fedha imeongezwa tofauti na mwaka wa fedha wa 2020/2021 ingawa mwaka huo ni 35% tu sawa na Sh Bilioni 4.6 tu kutoka Sh Bilioni 13.1 ya bajeti ya maendeleo.

"Hivyo kwa mwaka huu hakuna miradi mikubwa ya maana iliyotengewa fedha, mathalani ,hakuna fedha wala mipango kwa ajili bandari ya uvuvi kama ilivainishwa katika Ilani ya Uchaguzi ya CCM 2020 – 2025 Fungu la 43 (a),uimarishaji wa miundombinu ya uvuvi kwa kujenga mialo katika maziwa ya Viktoria, Tanganyika na Nyasa.

"Chama Cha Mapinduzi kimeshauri bajeti ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi hasa katika Sekta ya Uvuvi iangaliwe upya kwa sababu hakuna vipaumbele vinavyomgusa mvuvi moja kwa moja. Kama ilivyoelekeza katika Ilani ya Uchaguzi ya CCM 2020 -2025,"amesema Shaka.

Na Matern Kayera

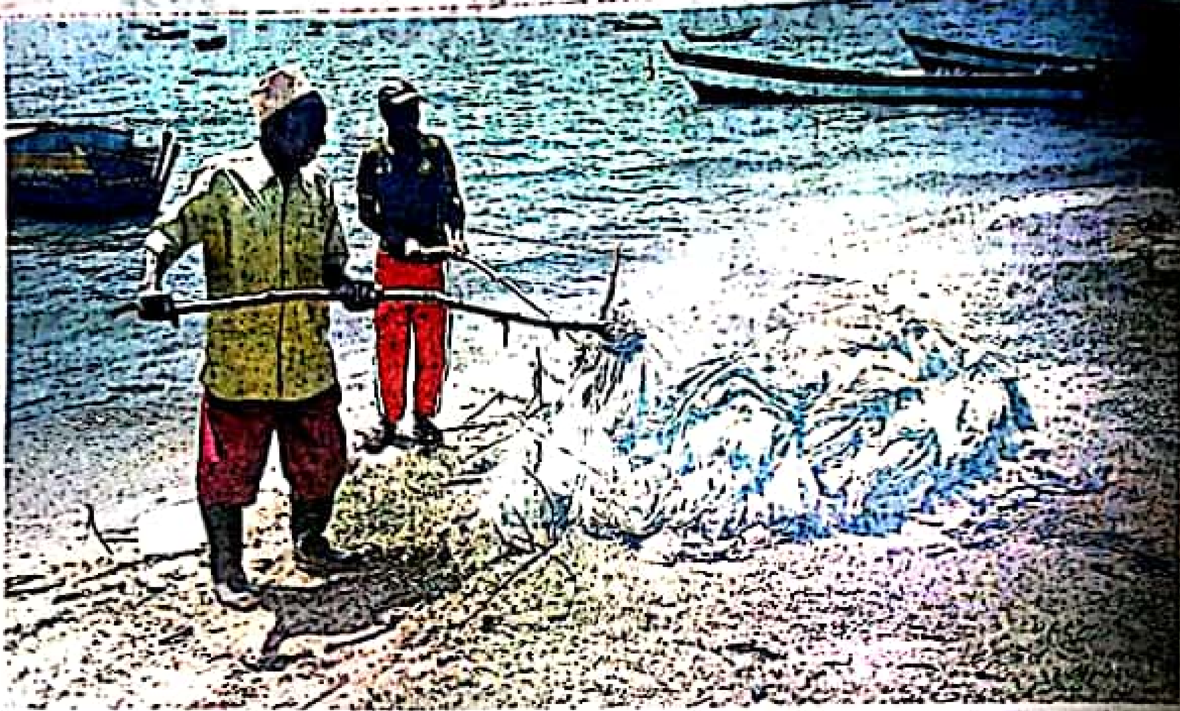

Ili sekta ya uvuvi ichangie ipasavyo kukua kwa uchumi, lazima zana na njia zote za uvuvi haramu ziteketezwe na kukomeshwa.

Udhibiti uvuvi haramu na ongezeko mavuno ya samaki

CHIMBUKO la Siku ya Uvuvi Haramu Duniani ni wazo lilikoibuliwa katika Kikao cha 39 cha Kamisheni ya Nchi za Mediterranean mwaka 2015.

Kikao hicho kilipendekeza kuwepo kwa siku ya kimataifa ya kudhibiti uvuvi haramu, uvuvi usiotolewa taarifa na uvuvi usioratibiwa.

Kamisheni hii ilipendekeza kutangazwa kwa siku hiyo ili kutoa uelewa wa umuhimu wa vita dhidi ya uvuvi haramu, uvuvi usiotolewa taarifa na uvuvi usioratibiwa.

Pendekezo hili iliwasilishwa na kuridhiwa katika Kikao cha 32 cha Kamati ya Masuala ya Uvuvi ya Shirika la Chakula Duniani (FAO).

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayehusika na Uvuvi, Dk Rashid Tamatamah, anasema Desemba 2017, Mkutano Mkuu wa Umoja wa Mataifa katika maazimio yake ya mwaka kuhusu uvuvi endelevu, ilitangaza rasmi Juni 5 ya kila Mwaka kuwa Siku ya Kimataifa ya Vita dhidi ya Uvuvi Haramu, Uvuvi Usiotolewa Taarifa na Usioratibiwa.

Tamatamah anasema, Juni 5 ilichaguliwa kwa sababu wakati azimio hilo linapitishwa, kulikuwa na Itifaki ya Kuzuia Uvuvi Haramu kwa kupitia bandari.

Anasema Tanzania iliridhia itifaki hiyo iliyolenga kudhibiti uvuvi haramu na kuongeza kuwa, siku ambayo itifaki hiyo ilipitishwa ilikuwa Juni 5, hivyo UN iliona vyema tarehe hiyo iendelee kwa kuwa inahusu uvuvi haramu.

Anasema kwa kuwa Tanzania imeridhia itifaki hiyo na kuunga mkono Azimio la Umoja wa Mataifa dhidi ya Uvuvi Haramu, Serikali kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi imedhibiti uvuvi haramu kwa asilimia 80 katika maji baridi yakiwemo maziwa, mito na mabwawa.

Kadhalika, imedhibiti uvuvi haramu kwa asilimia 100 katika maji chumvi hususan Bahari ya Hindi ambako aina kubwa ya uvuvi haramu uliyokuwa ikitumika ni wa kutumia milipuko ya baruti.

"Uvuvi haramu ni dhana pana ambayo pamoja na kuhusisha matumizi ya nyavu zisizoruhusiwa, pia inahusisha kitendo cha mtu kuvua bila kuwa na leseni, kutumia chombo cha uvuvi ambacho hakijasajiliwa na utoroshaji wa samaki kwenda nje ya nchi," anasema Dk Tamatamah.

Pamoja na serikali kufanikiwa kwa kiasi kikubwa kudhibiti uvuvi haramu, anasema changamoto za matumizi ya makokoro, watu kuvua bila leseni na utoroshaji wa samaki kwenda nje ya nchi bado zipo japo kwa kiasi kidogo.

"Kabla ya mwaka 2017, hali ilikuwa mbaya sana, lakini mwaka 2018 idara kwa kushirikiana na vyombo vingine vya ulinzi na usalama, waliendesha operesheni mwaka mzima ikiwemo Operesheni Sangara katika Ziwa Victoria na Operesheni Jodari katika Bahari ya Hindi zilizofanikiwa kuondoa nyavu haramu," anasema na kuongeza: "Katika bahari tulikamata meli moja ya uvuvi Mtwara ya kutoka Vietnam na wahusika walifungwa."

Anasema tangu mwaka jana, Wizara ya Mifugo na Uvuvi ilianzisha Mkakati Shirikishi wa Usimamizi na Udhibiti wa Rasilimali za Uvuvi kwenye Mamlaka za Serikali za Mitaa ili kuimarisha ulinzi shirikishi.

"Baada ya kukamilika kwa zile operesheni, idadi ya samaki kwenye maziwa, bahari na mito imeongezeka kwa kiasi kikubwa."

"Miaka ya nyuma kabla ya operesheni ile, mavuno ya samaki Tanzania kutoka vyanzo vyote vya maji yalikuwa tani 350,000 hadi 360,000, lakini kwa mara ya kwanza mwaka 2019 tulifika tani 382,000 na mwaka jana tulifikia tani 497,000," anasema Dk Tamatamah.

Kuhusu idadi ya wavuvi waliopo nchini, anasema Tanzania ina wavuvi wanaotambulika 253,000 na wafugaji samaki 30,000.

Anabainisha kuwa, kesi zilizopo mahakamani kuhusu uvuvi haramu haizidi 10 kwa kuwa wengi hulipa faini.

MBUNGE WA CHONGA

Mbunge wa Chonga Salum Mohammed Shaafi (ACT-Wazalendo), anasema kuchoma nyavu za wavuvi si suluhisho kwa uvuvi haramu, bali serikali inapaswa kuwapatia mikopo wavuvi ili wanunue zana za kisasa za uvuvi zikiwemo boti za uvuvi, na pia iendelee kutoa elimu kuhusu athari za uvuvi haramu.

"Uvuvi unatoa ajira kwa Watanzania, hivyo ni jukumu la serikali hasa ni kutoa elimu ili wananchi waondokane na uvuvi haramu unaoharibu mazalia ya samaki, unaoharibu utalii kwa kuwa bahari na maziwa ni sehemu ya vivutio vya utalii," anasema Shaafi.

KUHUSU MIKOPO

Anasema mwaka 2018 ilianzishwa dawati la sekta binafsi ili wavuvi waweze kukopesheka na kabla ya 2018 kulikuwa hakuna mtu yeyote au kikundi chochote kilichopata mkopo benki, lakini mpaka Aprili mwaka huu, kuna vikundi ambavyo vimepata mkopo kupitia Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB).

"Kwa mfano, Ukerewe kuna akina mama wanaofanya kazi ya kuanika dagaa ambao ni tatizo kuanikwa wakati wa masika, tukawaunganisha na kusaidia kuwaandikia pendekezo na kulipeleka Benki ya TADB na walipata mkopo wa Sh milioni 200 walizotumia kununua mashine kwa ajili ya kukausha samaki, kikundi kingine kinaitwa Iragula kilichopo Sengerema ambao walinunua boti za kuvulia na nyavu," anasema Dk Tamatamah.

WAZIRI MIFUGO NA UVUVI

Wakati anawasilisha Mpango na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya fedha kwa Wizara yake kwa mwaka 2021/2022 bungeni hivi karibuni, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki, alisema katika mwaka 2020/2021, Sekta ya Uvuvi nchini ilikua kwa asilimia 6.7.

Pia mchango wa sekta hii kwa pato la taifa ulikuwa asilimia 1.71 na kutoa ajira za moja kwa moja kwa wavuvi 195,435, wakuzaji viumbe maji 30,064 na Watanzania milioni 4.5 wameendelea kupata mahitaji yao ya kila siku kutokana na shughuli mbalimbali zinazohusiana na sekta ya uvuvi.

Ndaki anasema shughuli za wavuvi wadogo huchangia asilimia 95 ya samaki wote wanaovuliwa nchini na asilimia tano iliyobaki huchangiwa na wavuvi wakubwa.

Anasema hadi Aprili mwaka huu, wavuvi wadogo 195,435 walishiriki moja kwa moja shughuli za uvuvi kwa kutumia vyombo vya uvuvi 58,231 na kuvuna tani 422,859.8 za samaki zenye thamani ya Sh trilioni 2.62.

"Kulingana na taarifa za utafiti katika Ziwa Victoria mwaka 2020, kiasi cha samaki katika ziwa hilo kimeongezeka kutoka tani milioni 2.7 mwaka 2019 hadi tani milioni 3.5 kwa ziwa zima ongezeko ambalo ni sawa na asilimia 29.3. Ongezeko hili limechangia kiasi cha samaki kilichopo katika maji yote kufikia tani milioni 4.1," anasema Ndaki.

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki.

Scanned with CamScanner